SUOMEN ILMASTOPANEELI
The Finnish Climate Change Panel

29.3.2022, Kristiina Lång

Hallituksen esitys ilmastolaiksi

Ilmastolain uudistus

- Tärkeä ja ajankohtainen uudistus

- Tarpeelliset päivitykset nykyiseen ilmastolakiin tavoitetason sekä lyhyen ja keskipitkän aikavälin päästövähennystavoitteiden kirjaamisen osalta ovat nyt tehty

- Otettu huomioon myös hiilinielujen kasvattaminen → Positiivista että maankäyttösektorin ilmastosuunnitelma sisällytetään ilmastolakiin

- **Päästövähennystavoitteet** (verrattuna vuoden 1990 tilanteeseen ≥60 % 2030 mennessä, ≥80 % 2040 mennessä ja 90-95 % 2050 mennessä) ovat linjassa Suomelle globaalisti reilun fossiilisten ja prosessiperäisten päästöjen vähentämisen näkökulmasta.

Puutteita

- Kaikkien sektorien päästöt ja nielut kattava, hillinnän ja sopeutumisen keskipitkän aikavälin suunnitellut toimet **yhteen kokoava suunnitelma** tai suunnitelman osa, jossa voidaan nykyistä paremmin ottaa huomioon sektorien väliset riippuvuudet.

- **Maankäyttösektorin nettonielulle numeerinen tavoite.** On ongelmallista, että lakiin ei ole ehdotettu sisällytettäväksi numeerista tavoitetta nettonielulle. Ilmastopaneeli suositti käyttämään nettonielun osalta arvoa -21 Mt CO_2-ekv vuonna 2035.

- **Päästökaupan ala** on jätetty kokonaan ilmastolain suunnittelujärjestelmän ulkopuolelle. Linja poikkeaa muista eurooppalaisista ilmastolaeista. Olisi tärkeää, että suomalaisen ilmastopolitiikan ohjauskeinoja voidaan tarvittaessa suunnitella ja soveltaa myös päästökaupan aloille.

Tarkennuksia ja avoimia kysymyksiä

SUOMEN ILMASTOPANEELI
The Finnish Climate Change Panel

- Sopeutumistavoitteeseen voitaisiin tehdä lisäys sopeutumiskyvyn nostosta
- Määritelmien lisääminen ilmastolain tavoitteiden selkeyttämiseksi
- Kulutusperäisten päästöjen seuraaminen saattaa tulla myös ajankohtaiseksi
- Tiedeperustaisuuden vahvistamista on osin tehty, mutta parantamisen varaa on:
  - Seurannan objektiivisuutta voitaisiin vahvistaa sisällyttämällä eduskunnalle annettavaan ilmastovuosikertomukseen tieteellinen arvio tavoitteessa edistymisestä.
  - Sisältövaatimuksissa on tiedeperustaisuus – voiko sen nojalla vaatia suunnitelmien muuttamista?

- **Miten ilmastosuunnitelmat ja ilmastovuosikertomus linkittyvät?**

- **Miten hallitusta koskeva lisätoimienantovelvoitekynnys ylittyy?**

Linkit maa- ja metsätalouteen

- MMM:llä keskeisiä tehtäviä
  - Taakanjako- ja LULUCF-sektorien ilmastotoimien edistämisessä, sen hallinnonalan päästöjen muodostaessa yhä merkittävämmän osan Suomen kokonaispäästöistä.
  - Toimien seurannassa, sillä sen vastuulla on toimittaa hallinnonalaansa koskevat tiedot ilmastovuosikertomusta varten → tarvitaan sektoriministeriöiden suunnalta panostuksia siihen, että raportointi ja seuranta toteutetaan tarpeeksi laadukkaasti, jotta ilmastovuosikertomus voi toimia lain tarkoittamassa merkityksessä strategisena dokumenttina, jolla seurataan ilmastotoimien vaikuttavuutta

- **Huomionarvoista on, että Suomelle asetettu EU:n taakanjakosektorin tavoite (50 % vähennys verrattuna vuoden 2005 tasoon) on vaativampi taakanjakosektorille kuuluvien sektorien, kuten maatalouden, osalta kuin ilmastolain mukainen 2030 tavoite ja siihen tarvittavat kansalliset päästövähennystoimet.**

- **Maankäyttösektorin (LULUCF) osalta EU-tavoitteet puolestaan ovat riittämättömät. Tämä vahvistaa entisestään tarvetta ilmastolakiin sisällytettävälle numeeriselle nettonielutavoitteelle, jotta yhteiskunnallisilla toimijoilla, yrityksillä ja maa- ja metsätalousyrittäjillä yhdessä olisi selkeä ja vakaa toimintaympäristö tulevaisuuteen katsottaessa**

SUOMEN
ILMASTOPANEELI
The Finnish Climate
Change Panel